

HAVBRUK

Vi leverer stålbygg til alle formål: 200-70.000. m²

Telefon 97 70 73 00 - www.lentab.no

STORT: 30 oppdrettsmerder på ett område vil dekke et areal på én kvadratkilometer. Dette bildet er manipulert for å vise eksemplet. FOTO: PRIVAT

FAKTA: GIGANTANLEGG

■ Fra 1996 til 2009 har snittproduksjonen per røker gått opp fra 150 tonn til 450 tonn.

■ Førekostnader utgjør 45-50 prosent av de totale produksjonskostnadene, smoltkostnadene 10 prosent, lønnskostnader 6 prosent.

■ I 2005 var Salmars laveste produksjonskostnad 15,38 kroner per kilo. Nå er den rundt 22 kroner.

■ Det er stordriftsfordeler i oppdrett av laks.

- Et verdi- valg å planlegge

Mange kystbeboere mener livet i kystsona har blitt svært komplisert og byråkratisert. Men, mange av konflikten er ikke enkle.

De fordrer et omfattende arbeid med kartlegging av fakta, som bare kan tolkes av eksperter, og der det må gjøres vanskelige politiske avveininger.

– I siste instans dreier det seg om hvilke verdier vi skal vektlegge i kystsona, heter det i en ny bok, «Kampen om plass på kysten», som professor Bjørn Hersoug og førsteamanuensis Jan Petter Johnsen ved Norges Fiskerihøgskole står ansvarlig for.

Her veies interesser og utviklingstrekk i kystsona-planleggingen, med bidrag fra 25 forskere fra elleve ulike forskningsinstitusjoner.

– Det er ingen håndbok for kystsona-planlegging. Mer et forsøk på forståelse av hva som ligger bak dagens kystsona-planlegging, i form av makt og avmakt, avveining av interesser og bruk av kunnskap.

– En status på planlegging av kystsoner og sjøarealer ved utgangen av 2011, heter det i innledningen til boken fra Hersoug og Johnsen.

Dette er framtidens gigant-anlegg

LAKSEOPPDRETT

Framtidens lakseoppdrett kan skje i gigant-anlegg på 30.000 tonn, lokalisert på områder med god utskifting av sjø og beskyttet mot vær og vind. Men disse vil utfordre miljøet.

Nils Torsvik
Bergen

Gigantanlegget er beskrevet i en ny bok, «Kampen om plass på kysten», om interesser og utviklingstrekk i kystsona-planleggingen, som professor Bjørn Hersoug og

førsteamanuensis Jan Petter Johnsen ved Norges Fiskerihøgskole står ansvarlig for.

Forskerne bak beskrivelsen av gigant-anlegget er knyttet til flere forskningsmiljøer i Trondheim, med seniorforsker Knut Torsethaugen i SINTEF Fiskeri og havbruk i spissen.

Tenkt tilfelle

Torsethaugen sier til FiskeribladetFiskaren at det dreier seg om et tenkt tilfelle for et slikt anlegg, men at de har sett en utvikling der anleggene har blitt stadig større og mer konsentrerte.

– Vi har tatt utgangspunkt i en lokalisering ved Froan på Trøndelagskysten. Litt tilfeldig, og ut fra at her er de fysiske forholdene ved lokaliteten kjent. Vi har konkrete data på bunnforhold, strømforhold, temperaturer og bølger og kan anslå sannsynligheten for egnet og levelige forhold for fisken.

– Her fikk vi også satt ting på spissen, med et verneområde

.....
» I siste instans vil de økonomiske fortrinnene ved å drive et 30.000 tonn anlegg, måtte avveies mot økt risiko for sykdom og rømming

Knut Torsethaugen, seniorforsker SINTEF

sett i forhold til fiskeoppdrett, der vi drar nytte av den diskusjonen som nå pågår i og rundt næringen, viser Torsethaugen til.

Må til

Han mener at skal utviklingen fortsette mot større anlegg, må næringen ut i mer utsatte områder. At Salmar allerede er i samme området, sier han er en tilfældighet.

– Vi har vært i kontakt med dem, for å høre deres syn, men

har ikke bundet oss til noen oppdragsgiver for et slikt anlegg. Det ville vært galt, da det ville lagt føringer på hvordan vi utformet prosjektet, sier han.

En kvadratkilometer

Et anlegg som produserer 30.000 tonn vil bestå av 30 merder, med dagens begrensning på 1000 tonn i merdene.

Et slikt anlegg vil trenge et område på én kvadratkilometer, vises det til i boken, der de også trekker fram stordriftsfordeler med så store anlegg.

En kalkyle fra Salmar antyder en kostnadsberegning på 2,50 -3,50 kroner per kilo med et slikt anlegg. De største besparelsene knytter seg til førbruk, og at laksen vil trenge mindre tid i sjøen.

Miljøproblemer.

– Med fallende laksepriser vil det komme krav om mer effektive produksjon, tror forskerne. Det vil resultere i større press fra næringen om mer effektive

lokaliteter, slik den beste Froan-lokaliteten til Salmar kan vise til i dag, viser de til.

– I siste instans vil de økonomiske fortrinnene ved å drive et 30.000 tonn anlegg, måtte avveies økt risiko for sykdom og rømming. Ved sykdom vil hele anlegget legges brakk, noe som vil innebære store økonomiske tap, viser de til.

– Økt risiko vil ikke aksepteres, og må motvirkes ved å utvikle ny teknologi og nye driftsformer.

Et annet viktig moment i vurderingen vil være om anlegget kommer i tillegg til, eller til erstatning for, eksisterende, mer ugunstige anlegg, sier Torsethaugen.

Godt egnet

– Froan vil egne seg godt for et anlegg på 30.000 tonn, når det gjelder de fysiske forholdene, mener han.

– Men vi vet ikke hva som er i vente av politiske reaksjoner, legger han til.

Froan i Trøndelag

- Er opptatt av miljø

– Som en av næringens ledende aktører, er SalMar hele tiden opptatt av å finne mest mulig miljøgunstige lokaliteter

som sikrer fiskevelferd og forebygger sykdom, sier konsernsjef Yngve Myhre i SalMar.

Han sier også at de er opptatt av å utvikle lokaliteter.

– Vi er opptatt av at det utvikles utstyr som kan tåle mer eksponerte områder, med

Yngve Myhre

lokaliteter lenger til havs for å sikre en enda mer bærekraftig næring for fremtiden.

Myhre sier han ikke kjenner til prosjektet som SINTEF har arbeidet med.

– Som det framgår av SINTEF beskrivelse så har vi ikke vært involvert i arbeidet med dette prosjektet.

– Vi konstaterer at Froan i SINTEF-rapporten er brukt som et «tenkt tilfelle» som således ikke har noen sammenheng med oppdrettsvirksomheten SalMar driver i dette området, viser Myhre til.

På spørsmål om SalMar har planer om å bygge så store

anlegg, viser han til at utviklingen går i retning av større og mer eksponerte anlegg.

– I 1998 produserte vi 1 million kilo laks på yttersiden av Frøya.

I dag produserer vi 10 millioner kilo her.

Om de vil søke om å legge et slikt anlegg i Froan, sier han at om en utvikling vil skje på yttersiden av Frøya eller på yttersiden av Senja, vil avhenge av de biologiske og miljømessige forholdene i områdene for lokalitetene.

– Vi er opptatt av å utvikle næringen teknologisk, men vil at dette skal skje på en bærekraftig måte, sier Myhre.

NR.1
I NORGE

Vik i Helgeland - 8920 Samna
Tlf. 75 02 99 40 Fax. 75 02 99 41
www.trucktek.no

TRUCK TEK

- Vi kan kraner, hydraulikk og vinsj
- Sakkyndig kontroll
- Kompetanse og erfaring: 20 år i bransjen
- Nærhet til kunden
- God service

Hos oss kjøper du den komplette løsning – etter ditt ønske

La oss komme med tilbudet!

nils.torsvik@fifi.no
Telefon: 932 56 325